

Kultur- og fritidslivets værdi for borgere og samfund i kommunerne i 6-by-samarbejdet

APRIL 2025

Foto: Robin Skjoldborg

Silverlining
RESEARCH

INDHOLDSFORTEGNELSE

INTRODUKTION	3
UNDERSØGELSESDSIGN	4
SAMMENFATNING	6
SAMFUNDSØKONOMISK VÆRDI	8
VÆRDI FOR LOKALSAMFUND OG BORGERE	16

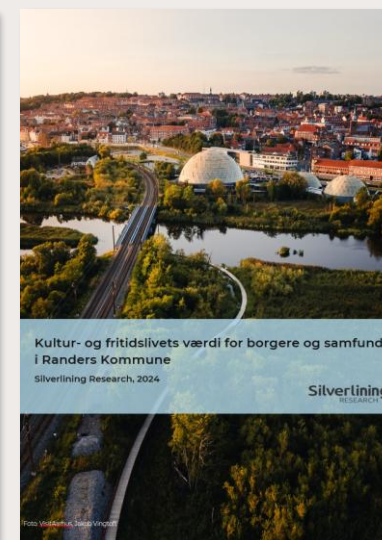
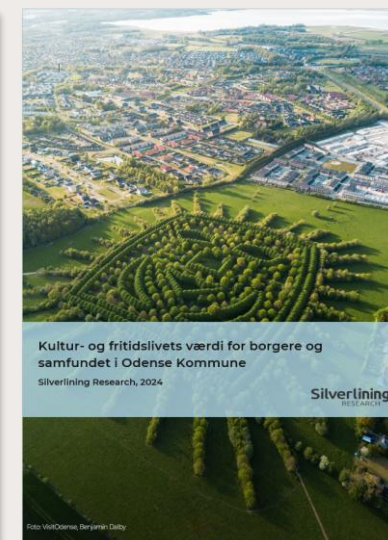
INTRODUKTION

Danmark har tradition for et rigt og mangfoldigt kultur- og fritidsliv. Det stærke kultur- og fritidsliv udledes blandt andet i de danske kommuner, hvor kultur- og fritidsaktiviteter engagerer borgere og tiltrækker besøgende. Det centrale spørgsmål er dog, i hvor høj grad kultur- og fritidslivet skaber værdi for den enkelte og for samfundet?

Kommunerne i 6-by-samarbejdet har bedt konsulentvirksomheden Silverlining Research om at foretage en omfattende kortlægning af værdien og betydningen af kultur- og fritidsområdet for borgere og for samfundet.

For at løse denne opgave har Silverlining Research i samarbejde med kommunerne gennemført en undersøgelse, der kombinerer spørgeskemaundersøgelser blandt borgere i kommunerne og økonomiske beregninger baseret på SAM-K/LINE-modellen. Dette giver et robust grundlag for en vurdering af både den økonomiske værdi og de sociale fordele for borgerne.

Denne rapport præsenterer et udpluk af hovedresultaterne fra analyserne med sammenligninger på tværs af kommunerne i 6-by-samarbejdet. København, Aarhus, Odense, Aalborg, Esbjerg og Randers Kommune har i efteråret og vinteren 2024 hver modtaget en rapport med dybdegående analyser af deres egne resultater. Ved interesse for uddybende resultater, metodeforklaring og datagrundlag henvises til de kommunespecifikke rapporter.

UNDERSØGELSESDSIGN (I)

Til at give et nuanceret indblik i betydningen af kultur- og fritidsområdet, har Silverlining Research designet en undersøgelse, der kombinerer spørgeskemaundersøgelser og økonomiske beregninger af områdets samfundsøkonomiske værdi.

Samfundsøkonomiske værdier i SAM-K/LINE

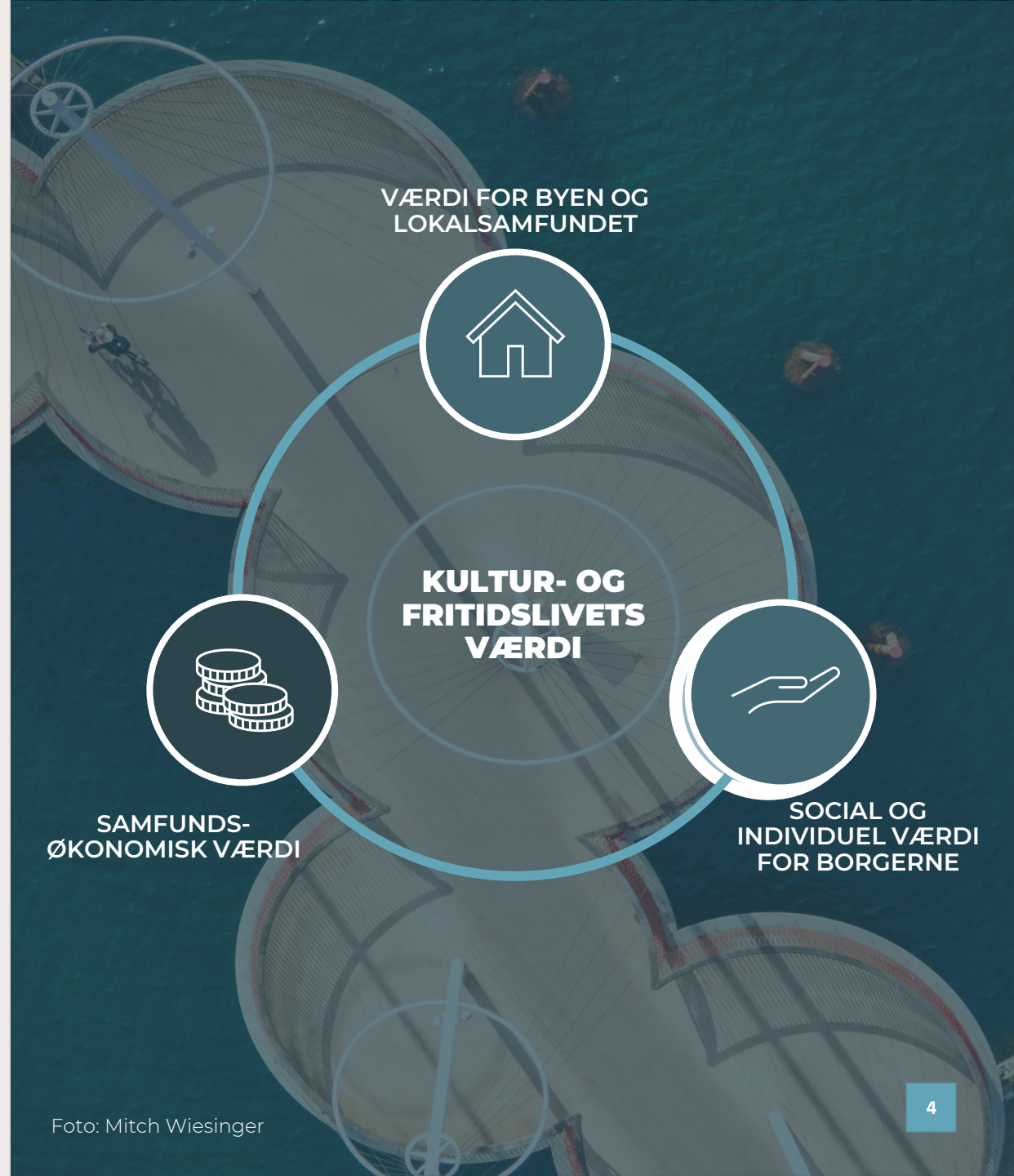
Undersøgelsen inkluderer en analyse af de samfundsøkonomiske værdier af kultur- og fritidslivet, der fokuserer på bruttoværditilvækst, beskæftigelse og skatteprovenu beregnet ved brug af det regionaløkonomiske modelkompleks SAM-K/LINE, som ejes og drives af Center for Regional- og Turismeforskning (CRT).

Survey-undersøgelse blandt borgere

Derudover har godt 11.800 borgere i fem af kommunerne¹ svaret på spørgeskemaer om kulturlivets betydning og værdi for lokalsamfundet samt den sociale og individuelle værdiskabelse for borgerne. Det kortlægges blandt andet, hvordan kultur- og fritidslivet bidrager til, at kommunerne opfattes som et godt sted at bo, ligesom borgernes oplevede nytte-værdi estimeres ved hjælp af Contingent Valuation Method (CVM), som anvendes til at måle en populations oplevede nytte-værdi for offentlige goder. Der er vedlagt en forklaring til denne metode i de individuelle rapporter.

Tilsammen giver designet et bredt og nuanceret indblik i kultur- og fritidsområdet i kommunerne i 6-by-samarbejdet.

¹Københavns Kommune har ikke deltaget i spørgeskemaundersøgelsen, og derfor indgår kommunen ikke i analyser, der er baseret på spørgeskemadata.

UNDERSØGELSESDSIGN (II)

Genstandsfeltet

Genstandsfeltet for undersøgelsen er den samlede produktion og de tilgængelige tilbud på kultur- og fritidsområdet i kommunerne. Det omfatter tilbud, aktiviteter og faciliteter på tværs af hele kultur- og fritidsområdet, uanset om de drives af private virksomheder, organiseres af kommunerne eller understøttes af frivillige initiativer.

Formålet er at give et helhedsorienteret blik på kultur- og fritidsområdet, der rummer et mangfoldigt udbud af aktiviteter og tilbud og som drives af mange forskellige aktører.

Sådan kan resultaterne læses

Læsere skal være opmærksomme på, at resultaterne på tværs af kommunerne er udtryk for et øjebliksbillede og kan variere over tid afhængigt af lokale forhold.

Man skal ligeledes være forsigtig med at sammenligne på tværs af kommunerne, da de har forskellige grundlæggende vilkår i forhold til hvor statslige kulturinstitutioner og private radio- og tv-produktioner er placeret. For eksempel er Nationalmuseet, Nordisk Film TV A/S samt Statens Museum For Kunst alle placeret i Københavns Kommune. Derfor skal denne rapport i højere grad give anledning til at samle resultaterne fra seks individuelle rapporter.

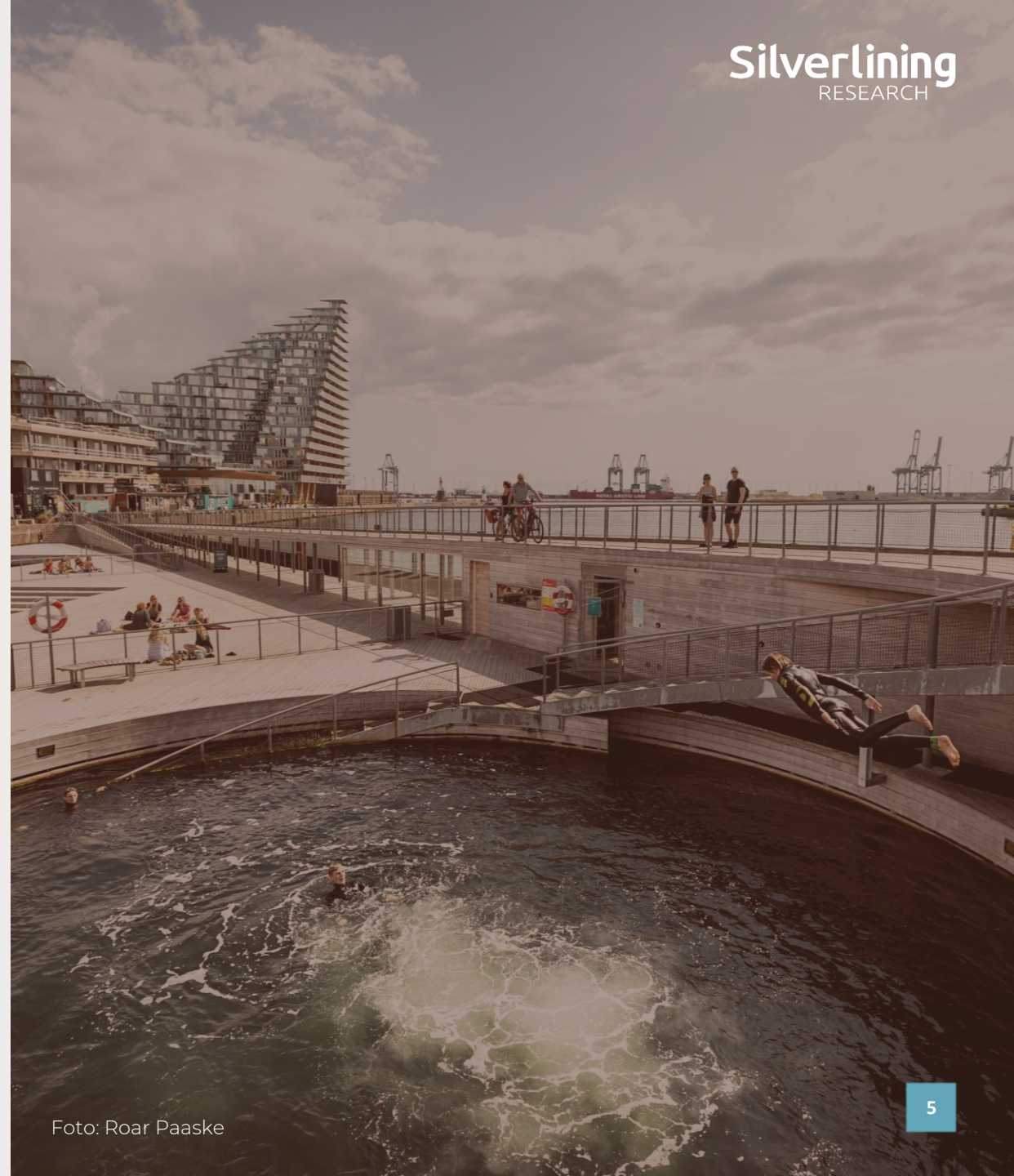

Foto: Roar Paaske

Kultur- og fritidslivet har ikke kun en underholdende og dannende værdi i sig selv, men bidrager betydeligt til samfundsøkonomien og skaber økonomisk aktivitet i hele landet

Skaber en betydelig værditilvækst

Kultur- og fritidsområdet i 6-by-kommunerne har i alt genereret **55 mia. kr.** i bruttoværditilvækst i 2022 på tværs af hele landet.

Heraf er ca. 32,9 mia. kr. (59 %) skabt direkte gennem aktiviteter inden for kultur- og fritidsområdet i kommunerne, mens 22,7 mia. kr. (41 %) er genereret gennem afledte aktiviteter andre steder i økonomien.

Sikrer beskæftigelse

På tværs af kommunerne har kultur- og fritidsområdet sikret beskæftigelse for **80.161 personer** over hele landet.

Heraf er 51.264 personer (64 %) beskæftiget som følge af den direkte produktion inden for kultur- og fritidsområdet i 6-by-kommunerne, mens 28.897 personer (36 %) er beskæftiget som følge af den afledte produktion andre steder i økonomien.

Bidrager med skatteindtægter

Samlet set har kultur- og fritidsområdet i 6-by-kommunerne skabt et skatteprovenu på i alt **20 mia. kr.** over hele landet i 2022.

Heraf er ca. 9,4 mia. kr. (47 %) genereret som følge af den direkte produktion i kultur- og fritidserhvervene, mens ca. 10,8 mia. kr. (53 %) er genereret gennem den afledte produktion.

Ud over de økonomiske bidrag oplever borgerne, at kultur- og fritidsområdet er en væsentlig faktor for lokalsamfundet herunder byernes attraktivitet, borgernes trivsel samt medborgerskabet i kommunerne

Kultur- og fritidslivet bidrager til, at kommunerne opfattes som et godt sted at bo

På tværs af kommunerne nævner en betydelig andel af de adspurgte borgere, at både kulturlivet og fritids- og foreningslivet er årsag til, at kommunen er et godt sted at bo.

Borgerne benytter forskellige typer af kultur- og fritidstilbud, hvor de mest benyttede på tværs af kommunerne blandt andet er udeliv, parker mv. og biografer.

Personlig nytteværdi af kultur- og fritidsområdet, som borgerne er villige til at betale for

Den gennemsnitlige oplevede nytteværdi for borgerne varierer mellem 154 og 172 kr. per måned på tværs af kommunerne.

Dermed finder borgerne kultur- og fritidsområdet så vigtigt, at borgerne er villige til at øge deres skattebetaling for at bevare kultur- og fritidslivet.

Kultur- og fritidslivet bidrager til borgernes trivsel og styrker medborgerskabet

Kultur- og fritidslivet bidrager væsentligt til borgernes trivsel og livskvalitet, som mange vurderer som god eller meget god. Det fremmer også medborgerskab og demokrati, hvilket understreges i rapporternes resultater.

Samlet set styrker kultur- og fritidsområdet både individuelle og samfundsmæssige værdier.

SAMFUNDSØKONOMISK VÆRDI

VÆRDI SKABT INDEN FOR KULTUR- OG FRITIDSERHVERVENE SKABER RINGE I VANDET OG PÅVIRKER ANDRE DELE AF ØKONOMIEN. ANALYSEN AF DE ØKONOMISKE EFFEKTER OPDELER DERFOR EFFEKTERNE I TRE TYPER

Direkte effekter refererer til den umiddelbare økonomiske aktivitet, der sker som følge af et arrangement eller tilbud på kultur- og fritidsområdet.

For eksempel når en koncert bliver afholdt, skabes direkte effekter gennem billetindtægter, løn til ansatte, betaling til artister og øvrige udgifter til drift af koncertstedet.

Indirekte effekter beskriver de økonomiske aktiviteter, der opstår i tilknyttede brancher, som leverer varer og tjenester til kultur- og fritidsområdet.

For eksempel når en koncert afholdes, køber koncertstedet varer og tjenester fra andre virksomheder, som eksempelvis lydudstyr, catering, transport eller rengøringstjenester.

Inducerede effekter refererer til de ekstra økonomiske aktiviteter, der opstår, når løn og indkomst, som er skabt i forbindelse med en aktivitet, bruges videre i samfundet.

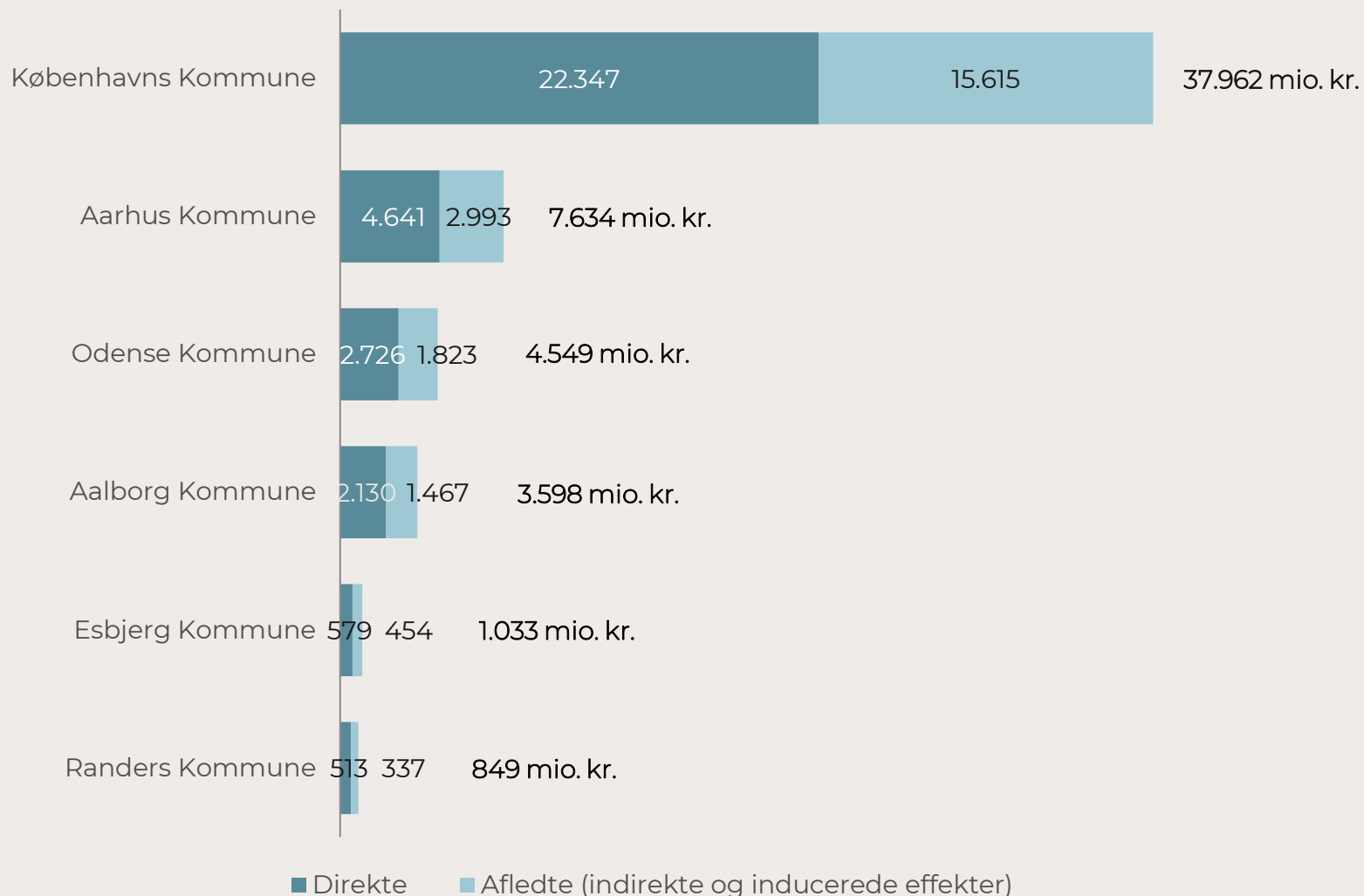
For eksempel når medarbejdere, der arbejder i kultur- og fritidsliver (direkte effekter), eller i tilknyttede brancher som leverer varer og tjenester (indirekte effekter), får løn, så bruger de denne løn på produkter eller services eksempelvis madvarer og underholdning.

OVER 55 MILLIARDER SKABT I BRUTTOVÆRDITILVÆKST

Kultur- og fritidserhvervene i kommunerne har bidraget med 55.625 mio. kr. til den samlede bruttoværditilvækst skabt i hele landet.

Ud af dette er 32.936 mio. kr. (59 %) skabt direkte gennem aktiviteter inden for kultur- og fritidsområdet i kommunerne, mens 22.689 millioner kr. (41 %) er kommet fra afledte effekter, som opstår, når pengene fra kultur- og fritidslivet bruges andre steder i økonomien – for eksempel når en gæst til en koncert også spiser på en restaurant eller overnatter på et hotel.

Samlet bruttoværditilvækst skabt i hele landet i 2022 på baggrund af kultur- og fritidslivet i kommunerne i 6-by-samarbejdet, mio. kr.

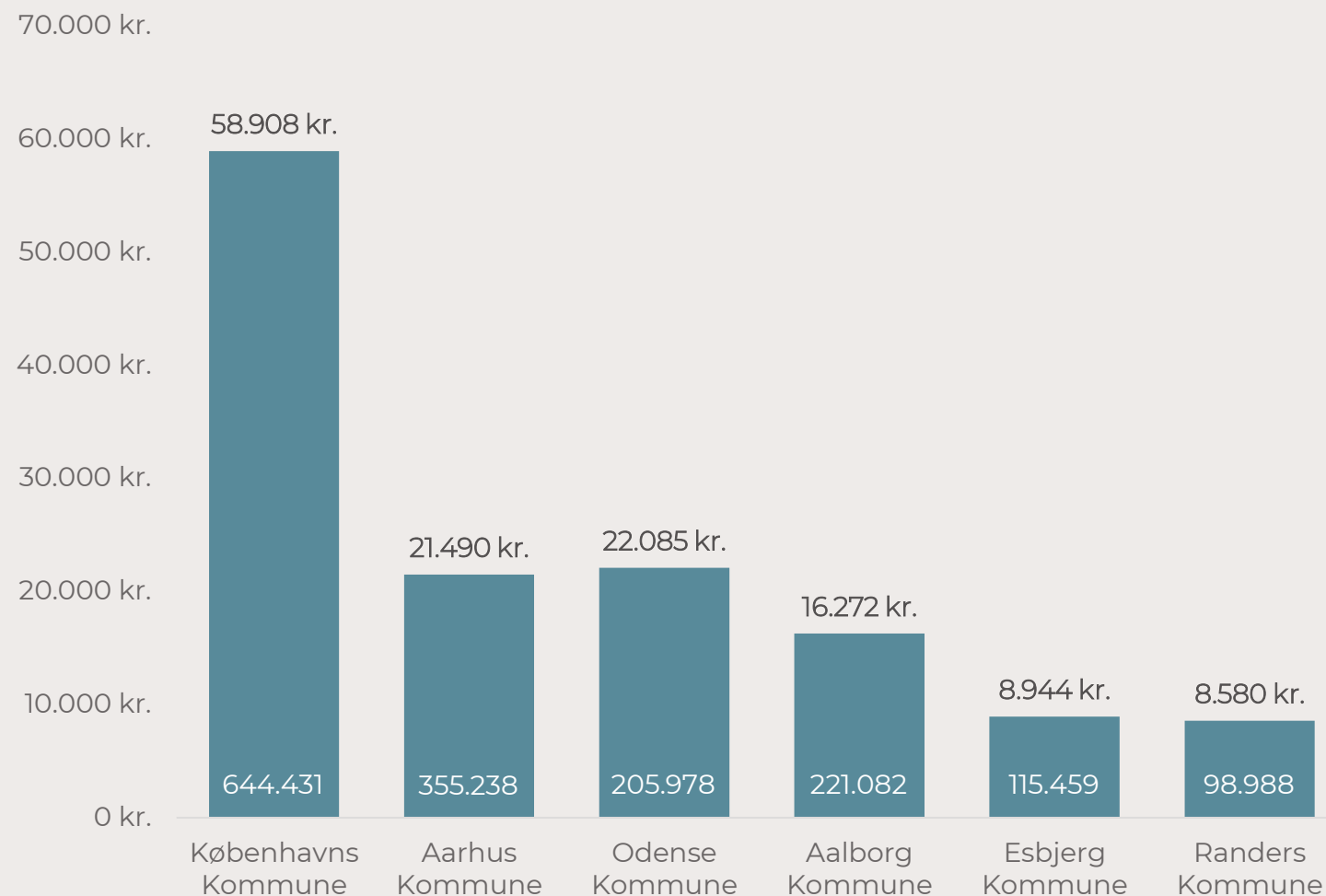
Kilde: SAM-K/LINE (CRT). Anm.: Værditilvæksten følger Nationalregnskabets definition af bruttoværditilvæksten i løbende priser. Tallene i figuren er afrundet til nærmeste mio. kr.

BRUTTOVÆRDITILVÆKST OPGJORT PR. INDBYGGER I KOMMUNERNE

Figuren viser bruttoværditilvæksten skabt af kultur- og fritidslivet pr. indbygger i de seks kommuner i 6-by-samarbejdet.

Bruttoværditilvæksten inkluderer her både de direkte effekter såvel som de afledte effekter, herunder både indirekte og inducerede effekter.

Samlet bruttoværditilvækst skabt i hele landet i 2022 på baggrund af kultur- og fritidslivet i kommunerne i 6-by-samarbejdet, kr. pr. indbygger

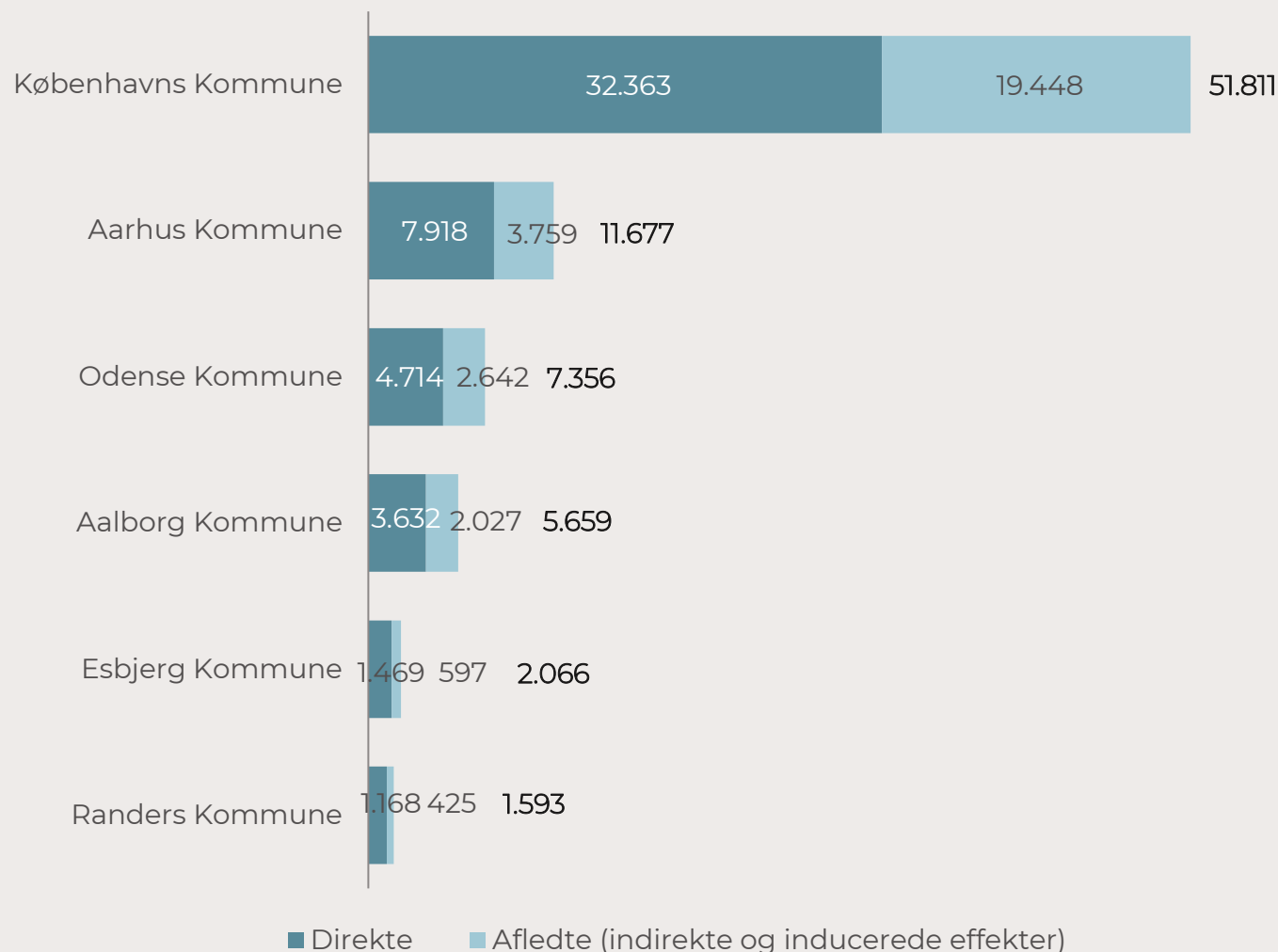
Kilde: SAM-K/LINE (CRT). Danmarks Statistik, FOLK1A, 2022K1. Indbyggertal fremgår nederst i søjlerne.
Anm.: Værditilvæksten følger Nationalregnskabets definition af bruttoværditilvæksten i løbende priser. Tallene i figuren er afrundet til nærmeste kr.

OVER 80.000 PERSONER I BESKÆFTIGELSE SOM FØLGE AF KULTUR- OG FRITIDSLIVET

I alt har kultur- og fritidslivet i de seks kommuner bidraget med en beskæftigelse på 80.161 personer i hele landet i 2022.

Heraf er 51.264 personer (64 %) beskæftiget via den direkte aktivitet på kultur- og fritidsområdet i kommunerne, mens 28.897 personer (36 %) er beskæftiget som en del af den afledte aktivitet, der opstår i tilknyttede brancher, som leverer varer og tjenester til kultur- og fritidserhvervet (indirekte og induceret beskæftigelse).

Samlet beskæftigelse i hele landet skabt i 2022 på baggrund af kultur- og fritidslivet i kommunerne i 6-by-samarbejdet, antal personer

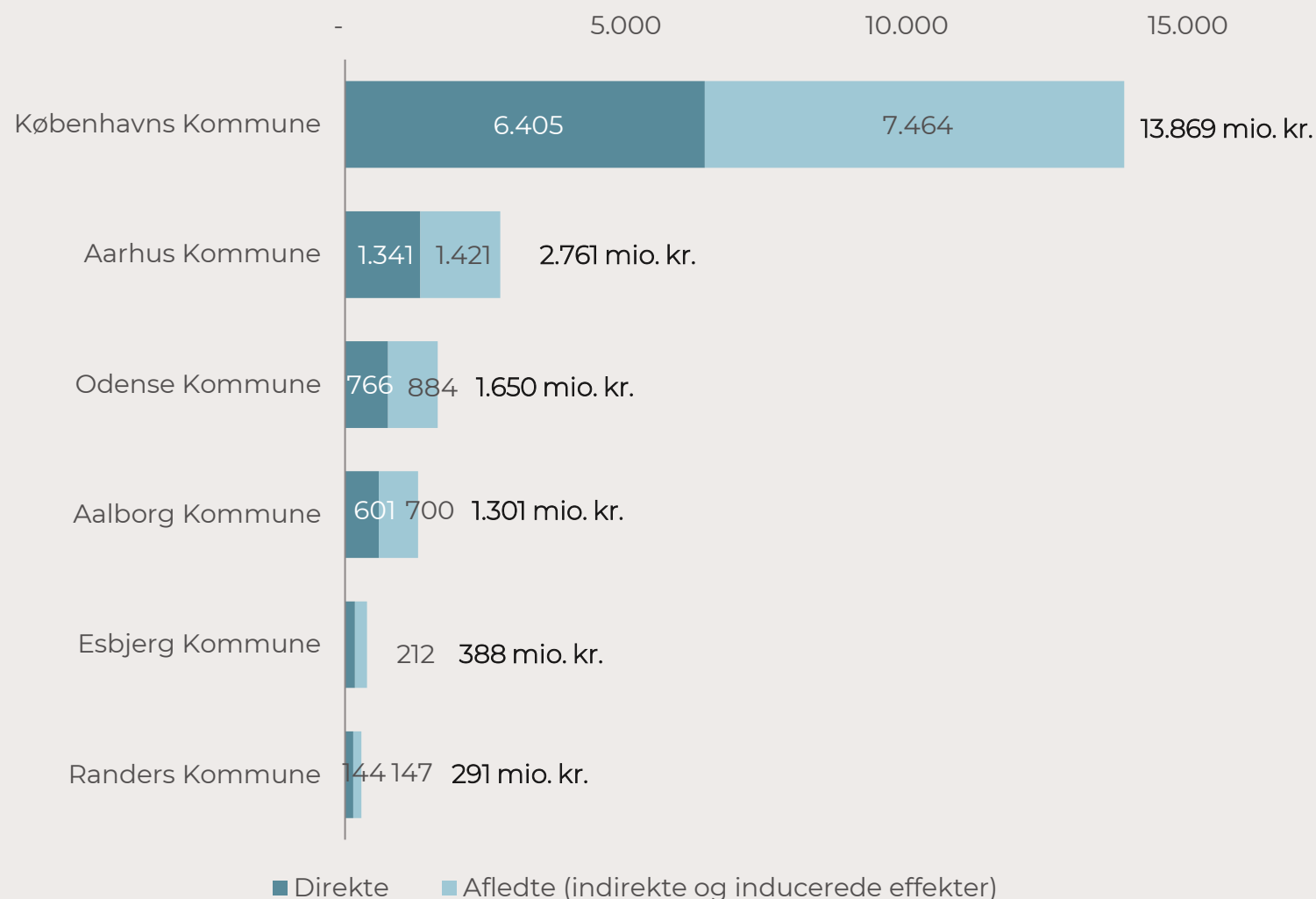
Kilde: SAM-K/LINE (CRT). Anm.: Beskæftigelsen følger nationalregnskabets definition og omfatter personer, der leverer arbejdskraft til produktionen af varer og tjenester i Danmark. Opgørelsen omfatter det gennemsnitlige antal beskæftigede personer i perioden 2022.

ET SAMLET BIDRAG PÅ OVER 20 MIA. KR. I SKATTEPROVENU PÅ TVÆRS AF KOMMUNERNE

Figuren viser skatteprovenu skabt på tværs af de seks kommuner i 6-by-samarbejdet. Kultur- og fritidserhvervene i de seks kommuner genererer skatteindtægter i hele landet på samlet set 20.261 mio. kr.

Heraf stammer 9.433 mio. kr. (47 %) fra de primære erhverv inden for kultur- og fritidsområdet i kommunerne, mens 10.828 mio. kr. (53 %) er skabt via aktivitet og produktion i tilknyttede brancher.

Samlet skatteprovenu skabt i hele landet i 2022 på baggrund af kultur- og fritidslivet i kommunerne i 6-by-samarbejdet, mio. kr.

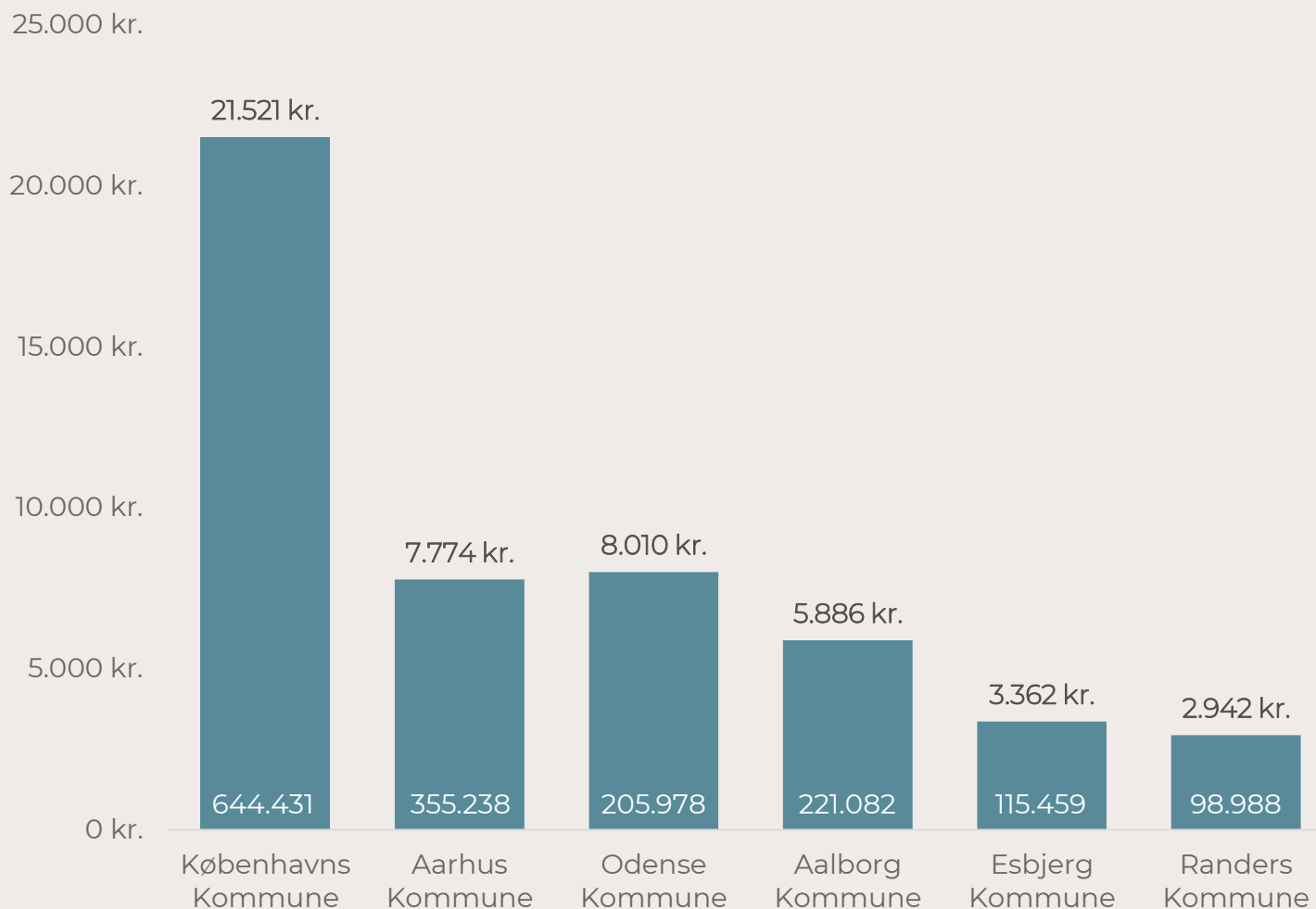

Kilde: SAM-K/LINE (CRT). Anm.: Skatteprovenu er summen af personskatter, selskabsskatter samt punktafgifter og moms. Afgifterne er fordelt efter det sted, hvor de skattepligtige har bopæl. Tallene i figuren er afrundet til nærmeste mio. kr.

SKATTEPROVENU OPGJORT PR. INDBYGGER

Figuren viser det samlede skatteprovenu skabt af kultur- og fritidslivet pr. indbygger i de seks kommuner i 6-by-samarbejdet.

Skatteprovenu skabt i hele landet i 2022 på baggrund af kultur- og fritidslivet i kommunerne i 6-by-samarbejdet, kr. pr. indbygger

Kilde: SAM-K/LINE (CRT). Danmarks Statistik, FOLK1A, 2022K1. Indbyggertal fremgår nederst i søjlerne.

Anm.: Skatteprovenu er summen af personskatter, selskabsskatter samt punktafgifter og moms. Afgifterne er fordelt efter det sted, hvor de skattepligtige har bopæl. Tallene i figuren er afrundet til nærmeste kr.

Kultur- og fritidslivets økonomiske bidrag sammenlignet med nationale tal samt tal fra turismeerhvervene

Bruttoværditilvækst

Den samlede værditilvækst i Danmark i 2022 estimeres til **ca. 2.500 mia. kr.** Kultur- og fritidserhvervene har bidraget med 55 mia. kr., svarende til ca. 2 % af den totale værditilvækst.

Til sammenligning estimeres turismeerhvervets værditilvækst til 78,5 mia. kr. i 2022.

Beskæftigelse

I 2022 har den totale beskæftigelse været **3.167.885 personer**, hvoraf kultur- og fritidslivet på tværs af kommunerne har bidraget med ca. 80.000 personer i beskæftigelse (omtrent 3 %).

Til sammenligning har turismen haft en samlet beskæftigelseseffekt på ca. 145.000 årsværk i 2022. Der er dog her tale om årsværk og ikke antal beskæftigede personer.

Skatteindtægter

Ved sammenligning af skatteindtægter mellem brancher har turismen skabt omtrent 53 mia. kr. i skatteindtægter, mens kultur- og fritidslivet på tværs af kommunerne har bidraget med ca. 20 mia. kr.

Danmarks samlede provenu af skatter og afgifter har i 2022 været omtrent **1.200 mia. kr.**

VÆRDI FOR LOKALSAMFUND OG BORGERE

HØJ TRIVSEL BLANDT BORGERNE PÅ TVÆRS AF KOMMUNERNE

Det er gennemgående i rapporterne, at langt størstedelen af de adspurgte borgere i kommunerne oplever høj trivsel og livskvalitet, da mellem 79 % og 83 % vurderer den som god eller meget god.

I spørgeskemaundersøgelserne er borgerne også spurgt ind til, i hvilken grad de vurderer, at kultur- og fritidsliv har indflydelse på deres trivsel og livskvalitet.

Her angiver mellem 30 % og 47 % af de adspurgte borgere på tværs af kommunerne, at kultur- og fritidslivet har en *stor* eller *meget stor* indflydelse på deres trivsel og livskvalitet.

Mellem 4 % og 32 % af borgerne på tværs af kommunerne, mener at kultur- og fritidslivet har *lav* eller *meget lav* indflydelse på deres trivsel og livskvalitet.

Trivsel og livskvalitet

Aarhus Kommune

83%

Odense Kommune

83%

Aalborg Kommune

81%

Esbjerg Kommune

83%

Randers Kommune

79%

Note: Spørgsmålet er formuleret: "Hvordan synes du, din trivsel og livskvalitet er alt i alt?"
Figuren viser andel af borgere, der har svaret "Meget god" eller "God".

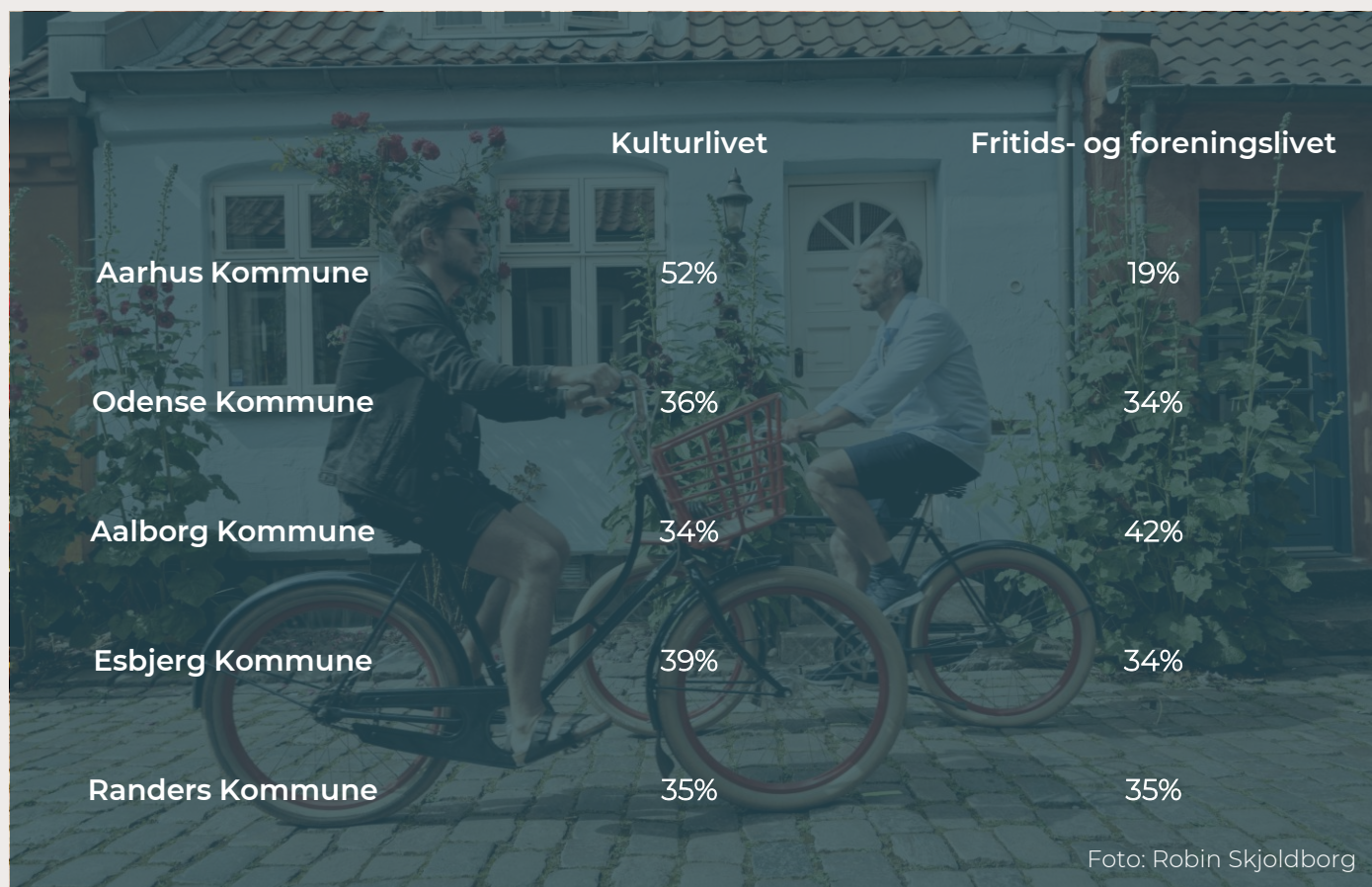
KULTUR- OG FRITIDSLIVET BIDRAGER TIL AT KOMMUNERNE OPFATTES SOM ET GODT STED AT BO

På tværs af kommunerne nævner en betydelig andel af borgerne, at både kulturlivet og fritids- og foreningslivet bidrager til, at kommunen er et godt sted at bo.

Dette bekræftes i de individuelle rapporter, hvor disse områder ofte rangerer blandt de tre vigtigste årsager til kommunens attraktivitet. En tredje ofte nævnt faktor er natur og grønne områder.

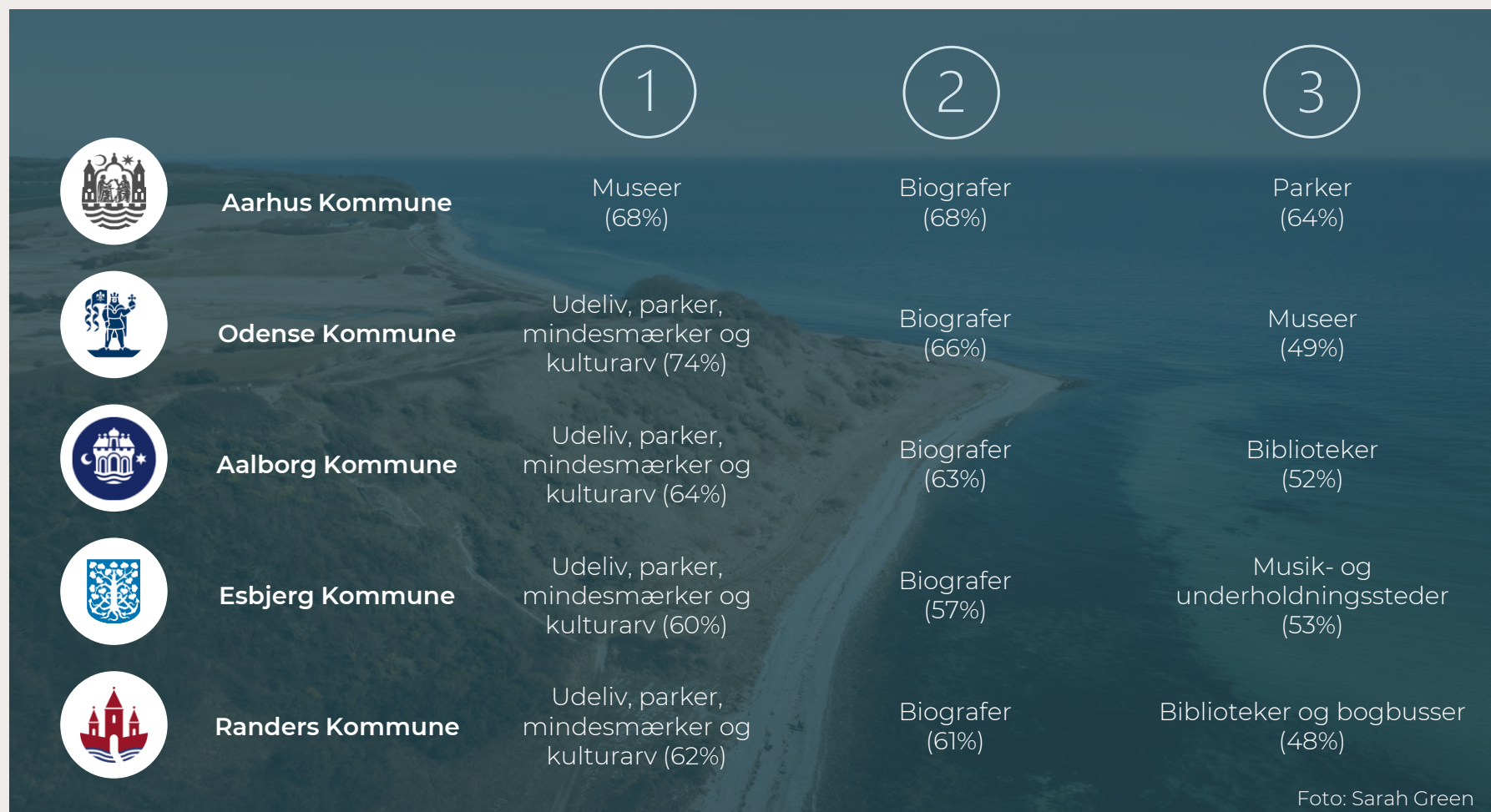
Resultaterne indikerer dermed, at kulturlivet og fritidslivet er centrale elementer, der gør byerne mere attraktive og bidrager til kommunerne opfattes, som et godt sted at bo.

Andel af borgere, der angiver, at kultur- og fritidslivet er en årsag til, at kommunen er et godt sted at bo

Note: Tallene er baseret på åben kodning blandt respondenter, der i høj eller meget høj grad vurderer kommunen som et godt sted at bo. Respondenterne har kunnet angive flere årsager i deres besvarelse.

TOP 3 FORBRUG AF KULTUR- OG FRITIDSTILBUD PÅ TVÆRS AF KOMMUNERNE

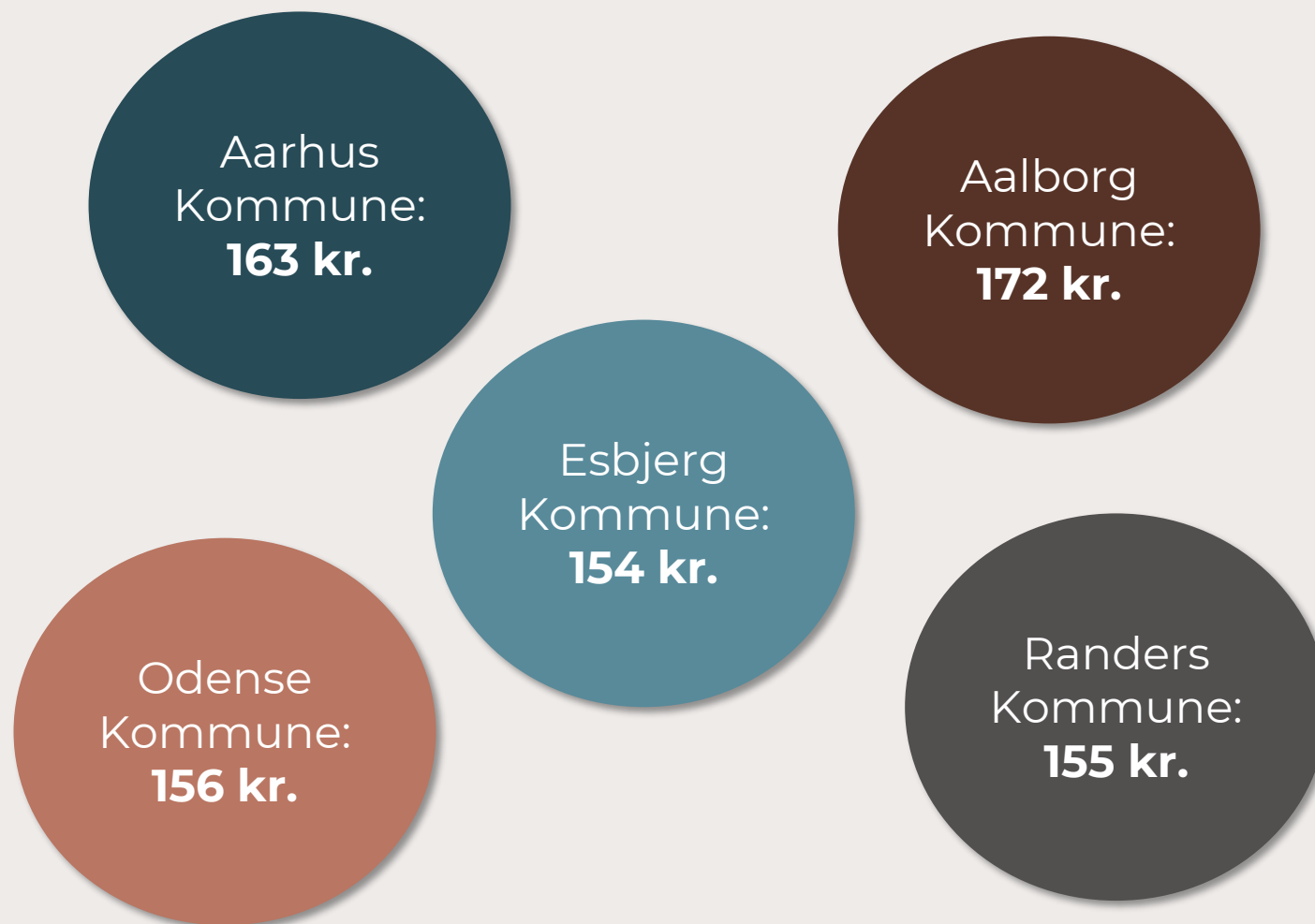
Note: Spørgsmålet er formuleret: "Hvilke af følgende kultur- og fritidstilbud gør du brug af?" Andel er angivet i parentes. Respondenterne har kunnet angive flere svarmuligheder.

PÅ TVÆRS AF KOMMUNERNE HAR BORGERNE EN OPLEVET NYTTEVÆRDI AF KULTUR- OG FRITIDSOMRÅDET, SOM DE ER VILLIGE TIL AT BETALE FOR

Ud over det samfundsøkonomiske bidrag oplever borgerne en personlig nytteværdi af kultur- og fritidsområdet på tværs af kommunerne.

Dette er målt gennem spørgeskemaundersøgelser, hvor borgerne har kunnet angive, om de via skat er villige til at betale mere for at bevare kultur- og fritidslivet. Metoden er uddybet i de individuelle rapporter.

Den gennemsnitlige oplevede nytteværdi for borgerne varierer mellem 154 og 172 kr. per måned på tværs af kommunerne i 6-by-samarbejdet.

KONTAKT

Terje Vammen

Senior Director & Partner

Silverlining Research

E-mail: tv@silverliningresearch.com

Mobil: +45 2986 1515

Helene Nygaard

Manager

Silverlining Research

E-mail: hn@silverliningresearch.com

Mobil: +45 6160 8145